

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (2)

Datum
2025-03-18

Diarienummer
73-2025

Klimat- och näringslivsdepartementet
Kn.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över promemorian Att åter möjliggöra utvinning av uran

Er beteckning: KN2024/02540

Att möjliggöra utvinning av uran

Länsstyrelsen i Västerbotten anser att ytterligare utredning behövs innan man öppnar upp för att starta nya gruvor för primär utvinning av uran.

Länsstyrelsen är däremot positiva till att man vill skapa bättre förutsättningar kopplat till rening av uran ur processvatten. Detta är en viktig aspekt för att vi även fortsatt ska kunna skydda våra vattendrag och innehålla satta miljö kvalitetsnormer för vatten. Det är också positivt att möjliggöra ett ökat tillvaratagande av uran från redan utbrutet restmaterial samt som en biprodukt vid gruvverksamhet. Båda dessa aspekter skulle dock gå att lösa med hjälp av andra förändringar/undantag i lagstiftningen som inte innebär att förbudet mot brytning av uran helt tas bort. Att öppna upp för fullskalig gruvdrift av uran skulle kunna innebära stora miljöproblem kopplat till såväl mark som vatten. Detta är visserligen aspekter som hanteras i en miljöprövning men riskerna behöver vägas in i ett beslut om att upphäva förbud mot brytning av uran i Sverige. Om det går att uppnå samma effekt genom att möjliggöra utvinning av uran som biprodukt samt att skapa förutsättningar för att rena processvatten så ser inte länsstyrelsen något syfte i att upphäva förbudet mot uranbrytning.

Länsstyrelsen kan konstatera att det finns ett behov av att utvinna uran för att fylla ett nationellt, framtida behov kopplat till att det nu är ute på förslag att utöka möjligheterna till kärnkraft i Sverige. En inhemsk utvinning av uran skulle bidra till en ökad självförsörjning i detta avseende. Det skulle även kunna vara ett led i Europas självförsörjning av uran. Underlaget presenterar dock ingen information kopplat till hur stort ett sådant behov skulle vara och i vilken utsträckning det behovet inte kan täckas av uran som

uppkommer som biprodukt i övrig gruvindustri. Av den anledningen är det svårt för länsstyrelsen att ta ställning till hur det reella behovet av att möjliggöra primär uranbrytning i Sverige faktiskt är.

Konsekvenser för tillsyns- och prövningsmyndigheter

Det underlag som presenterats och som är ute på remiss är mycket tunt och konsekvensutredningen begränsad. Länsstyrelsen ser till exempel att det i avsnitt 10.4 hänvisas till att denna förändring inte kommer innebära mer arbete för myndigheterna än idag då det tidigare inte funnits något stort intresse för att bryta uran i Sverige. Länsstyrelsen anser att detta motsäger remissens syfte. Så som länsstyrelsen får förstå remissen så är målsättningen att skapa ett större intresse och incitament för att bryta uran i Sverige. Om målsättningen är att även ny brytning av uran i Sverige, som inte enbart är att vidareförädla biprodukter från befintlig gruvnäring eller att hantera uran i vattenreningssyfte, så behöver konsekvensutredningen utökas då länsstyrelsen ser att det kommer bli en ökad arbetsbörda för myndigheter kopplat till såväl prövning som tillsyn av dessa verksamheter. Denna ökade arbetsbörda behöver utredas och resurssättas för att inte riskera att andra uppgifter inom prövnings- och tillsynsmyndigheternas uppdrag påverkas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Magnus Langendoen med biträdande enhetschef Frida Sandén som föredragande.

Kopia

Kn.me@regeringskansliet.se